

BẢN TIN

HOẠT ĐỘNG ỨNG PHÓ VỚI BIẾN ĐỔI KHÍ HẬU

BỘ TÀI NGUYÊN VÀ MÔI TRƯỜNG
CỤC BIẾN ĐỔI KHÍ HẬU

SỐ 5/2023

MỤC LỤC

TIN TRONG NƯỚC

- Thủ tướng Phạm Minh Chính tham dự Hội nghị COP28 và hoạt động song phương tại Các Tiểu vương quốc Arab Thống nhất
- Hoa Kỳ tăng cường hợp tác và hỗ trợ Việt Nam ứng phó với biến đổi khí hậu
- Việt Nam đề xuất 6 nội dung ưu tiên cho Hội nghị thượng đỉnh diễn đàn cấp cao đối tác vì tăng trưởng xanh và các mục tiêu toàn cầu 2030
- Hội thảo tuyên truyền thúc đẩy giảm phát thải, hướng tới mục tiêu phát triển thị trường các-bon và trung hòa các-bon
- Đổi tác chuyển đổi năng lượng công bằng - nội dung quan trọng trong tiến trình hướng tới mục tiêu Net Zero
- Thực thi hiệu quả chính sách pháp luật ứng phó biến đổi khí hậu tại tỉnh Sơn La
- Ứng phó biến đổi khí hậu trong sản xuất nông nghiệp tại tỉnh Điện Biên

3

3

4

6

8

10

12

14

TIN THẾ GIỚI

- COP28 - Hội nghị toàn diện đầu tiên về tiến trình thực hiện Thỏa thuận Paris
- Liên minh châu Âu khẳng định không giảm tham vọng ứng phó biến đổi khí hậu
- Khai thác tiềm năng gió ngoài khơi của châu Á
- Hội nghị thượng đỉnh tham vọng khí hậu: Liên hợp quốc đề xuất giải pháp chống biến đổi khí hậu
- Trẻ em châu Phi chịu tác động nặng nề của biến đổi khí hậu

16

16

18

20

22

24

TIN KHOA HỌC CÔNG NGHỆ

- Trang trại nổi: Giải pháp đảm bảo lương thực và nguồn nước ngọt cho thế giới vào năm 2050
- Bể nước biển nuôi tảo giữa sa mạc Sahara

26

26

28

TRUNG TÂM ỨNG PHÓ BIẾN ĐỔI KHÍ HẬU

Địa chỉ: Số 8, Pháo Đài Láng,
phường Láng Thượng, quận Đống Đa, Hà Nội
E-mail: Clitech.monre@gmail.com
Số điện thoại: (024) 32 595 525
Fax: (024) 32 595 563

THỦ TƯỚNG PHẠM MINH CHÍNH THAM DỰ HỘI NGHỊ COP28 VÀ HOẠT ĐỘNG SONG PHƯƠNG TẠI CÁC TIỂU VƯƠNG QUỐC ARAB THỐNG NHẤT

Tối ngày 30 tháng 11 năm 2023, Thủ tướng Phạm Minh Chính cùng Phu nhân và Đoàn đại biểu Việt Nam đã tới sân bay quốc tế Al Maktoum, thành phố Dubai bắt đầu chuyến công tác dự Hội nghị Thượng đỉnh hành động khí hậu thế giới trong khuôn khổ Hội nghị lần thứ 28 các bên tham gia Công ước khung của Liên hợp quốc về biến đổi khí hậu (COP28), kết hợp các hoạt động song phương tại Các Tiểu vương quốc Arab Thống nhất (UAE) từ ngày 30 tháng 11 đến ngày 3 tháng 12, theo lời mời của Chính phủ UAE. Tham gia Đoàn đại biểu Việt Nam có: Bộ trưởng, Chủ nhiệm Văn phòng Chính phủ Trần Văn Sơn; Bộ trưởng Bộ Tài nguyên và Môi trường Đặng Quốc Khánh; Bộ trưởng Bộ Lao động - Thương binh và Xã hội Đào Ngọc Dung; Thứ trưởng các bộ: Quốc phòng, Công an, Ngoại giao, Kế hoạch và Đầu tư, Công thương, Nông nghiệp và Phát triển nông thôn, Văn hóa, Thể thao và Du lịch, Khoa học và Công nghệ, Giao thông vận tải; Bí thư tỉnh ủy các tỉnh Bình Phước, Bình Định, Phú Yên; đại diện lãnh đạo Văn phòng Trung ương Đảng và một số ban, ngành.

Ra sân bay đón Thủ tướng Chính phủ Phạm Minh Chính, Phu nhân Thủ tướng và Đoàn đại biểu Việt Nam có đại diện Ban Tổ chức Hội nghị COP28;

▼ Thủ tướng Phạm Minh Chính dự khai mạc Hội nghị thượng đỉnh khí hậu thế giới

Ảnh: TTXVN

▼ Thủ tướng Phạm Minh Chính đến UAE tham dự Hội nghị COP28

Ảnh: TTXVN

đại diện Bộ Ngoại giao UAE; Liên lạc viên của Thủ tướng Chính phủ UAE; Đại sứ Việt Nam tại UAE Nguyễn Mạnh Tuấn, cán bộ, nhân viên Đại sứ quán và cộng đồng người Việt Nam tại UAE.

Trong chương trình công tác tại UAE, Thủ tướng Chính phủ Phạm Minh Chính dự, phát biểu tại các hội nghị, diễn đàn, phiên thảo luận quan trọng trong khuôn khổ COP28; tiếp xúc song phương với lãnh đạo các nước, tổ chức quốc tế. Cùng với đó, Thủ tướng Chính phủ có các hoạt động song phương với UAE.

Việc Thủ tướng Chính phủ tham dự Hội nghị COP28 gửi đi thông điệp mạnh mẽ tới bạn bè quốc tế về một Việt Nam chủ động, tích cực, có trách nhiệm trong tham gia xử lý một trong những thách thức chung toàn cầu lớn nhất và được quan tâm cao nhất hiện nay là biến đổi khí hậu; đồng thời khẳng định vai trò, vị thế, tầm vóc của Việt Nam sau hơn 35 năm đổi mới, trong các khuôn khổ hợp tác ở khu vực và quốc tế; khẳng định chủ trương nhất quán của Việt Nam về xây dựng nền kinh tế xanh, kinh tế tuần hoàn, chủ động ứng phó với biến đổi khí hậu ■

Nguồn: DCC (Tổng hợp)

HOA KỲ TĂNG CƯỜNG HỢP TÁC VÀ HỖ TRỢ VIỆT NAM ỨNG PHÓ VỚI BIẾN ĐỔI KHÍ HẬU

Ngày 21 tháng 9 năm 2023, tại New York, Thủ tướng Chính phủ Phạm Minh Chính đã tiếp Đặc phái viên của Tổng thống Hoa Kỳ về khí hậu John Kerry nhân dịp Thủ tướng tới Hoa Kỳ tham dự Phiên thảo luận chung cấp cao Khóa 78 Đại hội đồng Liên hợp quốc.

Thủ tướng Phạm Minh Chính tiếp Đặc phái viên của Tổng thống Hoa Kỳ về khí hậu John Kerry

Ảnh: baohinhphu.vn

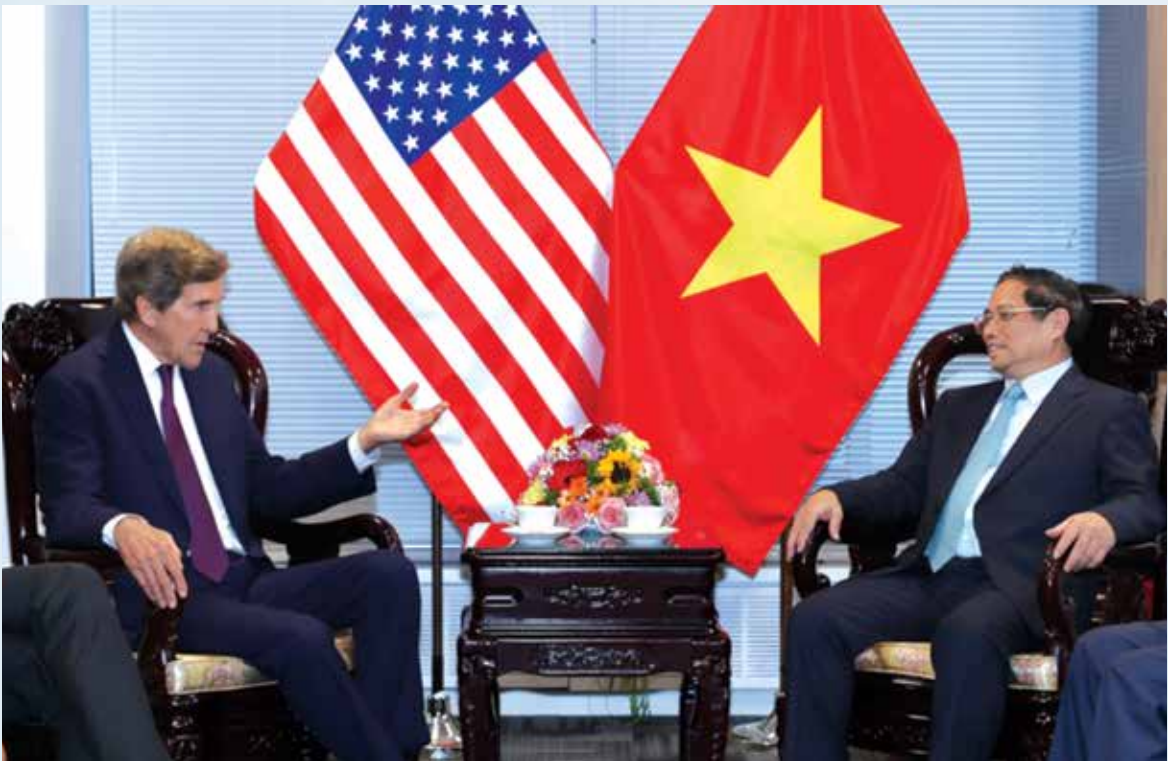
Tại cuộc gặp, Thủ tướng Chính phủ Phạm Minh Chính và Đặc phái viên John Kerry vui mừng chia sẻ về thành công của chuyến thăm Việt Nam của Tổng thống Hoa Kỳ Joe Biden, khẳng định chuyến thăm đã góp phần tăng cường hiểu biết hơn nữa giữa hai nước, vì lợi ích của nhân dân hai nước, vì hòa bình, ổn định, phát triển của khu vực và thế giới. Thủ tướng cảm ơn và đánh giá cao sự ủng hộ quý báu của Đặc phái viên John Kerry trong việc thu xếp thành công chuyến thăm và việc hai nước xác lập quan hệ Đối tác chiến lược toàn diện.

Thủ tướng Chính phủ Phạm Minh Chính đã trao đổi với Đặc phái viên John Kerry về các biện pháp để nhanh chóng triển khai các thỏa thuận quan trọng của chuyến thăm, nhất là trong lĩnh vực ứng phó với biến đổi khí hậu; đề nghị Hoa Kỳ tiếp tục hỗ trợ các

nỗ lực của Việt Nam nhằm đạt mục tiêu phát thải ròng bằng “0” vào năm 2050 cũng như thực hiện thỏa thuận Quan hệ đối tác chuyển đổi năng lượng công bằng (JETP), đặc biệt là hỗ trợ Việt Nam xây dựng ngành công nghiệp năng lượng tái tạo.

Đặc phái viên John Kerry cho biết Tổng thống Joe Biden hết sức ấn tượng và trân trọng sự đón tiếp trọng thị, thân tình, chu đáo của Việt Nam trong chuyến thăm vừa qua. Đặc phái viên John Kerry khẳng định Hoa Kỳ nhất quán coi trọng quan hệ với Việt Nam, ủng hộ Việt Nam phát huy vai trò dẫn dắt trong các nỗ lực toàn cầu ứng phó với biến đổi khí hậu.

Ghi nhận các đề xuất của Thủ tướng Chính phủ về phương hướng tăng cường hợp tác giữa hai nước về ứng phó biến đổi khí hậu và chuyển đổi năng

▼ Đặc phái viên John Kerry khẳng định Hoa Kỳ nhất quán coi trọng quan hệ với Việt Nam

Ảnh: baohinhphu.vn

lượng, Đặc phái viên John Kerry cho biết, Hoa Kỳ sẽ tiếp tục tăng cường hợp tác và hỗ trợ các nước đang phát triển, trong đó có Việt Nam, ứng phó với biến đổi khí hậu, đặc biệt trong việc phát triển năng lượng sạch, mạng lưới truyền tải điện thông minh, hạ tầng cơ sở bền vững.

Ông John Kerry khẳng định với tư cách là người

bạn lâu năm của Việt Nam, ông mong muốn tiếp tục tăng cường hợp tác với Việt Nam thực hiện các cam kết tại Hội nghị COP26 cũng như các hội nghị tới đây của Các bên tham gia Công ước khung của Liên hợp quốc về biến đổi khí hậu ■

Nguồn: DCC (Tổng hợp)

▼ Quang cảnh buổi gặp mặt

Ảnh: baohinhphu.vn

VIỆT NAM ĐỀ XUẤT 6 NỘI DUNG ƯU TIÊN CHO HỘI NGHỊ THƯỢNG ĐỈNH DIỄN ĐÀN CẤP CAO ĐỐI TÁC VÌ TĂNG TRƯỞNG XANH VÀ CÁC MỤC TIÊU TOÀN CẦU 2030

▼ Bộ trưởng Bộ Tài nguyên và Môi trường Đặng Quốc Khánh phát biểu bế mạc Hội nghị

Ảnh: dcc.gov.vn

Việt Nam đề xuất 6 ưu tiên hợp tác tại Diễn đàn cấp cao Đối tác vì tăng trưởng xanh và Mục tiêu toàn cầu 2030 (P4G) được tổ chức ở thành phố Bogota, Colombia, ngày 23 tháng 9 năm 2023.

Thay mặt Chính phủ Việt Nam, Bộ trưởng Bộ Tài nguyên và Môi trường Đặng Quốc Khánh đã nêu những nội dung đề xuất khi Việt Nam đăng cai tổ chức Hội nghị thượng đỉnh P4G vào năm 2025, cụ thể là: đảm bảo an ninh lương thực gắn với xóa đói, giảm nghèo; quản lý, khai thác và sử dụng bền vững tài nguyên nước xuyên biên giới; xây dựng và vận hành hệ thống cảnh báo sớm, giám sát các hoạt động của biến đổi khí hậu; thúc đẩy tài chính Netzero và chuyển đổi năng lượng công bằng; phát triển nông nghiệp thông minh các-bon thấp; phát triển kinh tế tuần hoàn nhựa, góp phần thực thi Thỏa thuận toàn cầu về ô nhiễm nhựa.

Phát biểu tại phiên bế mạc, Bộ trưởng Đặng Quốc Khánh nhấn mạnh Hội nghị năm nay diễn ra rất đúng thời điểm khi thế giới đi được nửa đường thực hiện Chương trình nghị sự năm 2030 và khi cuộc khủng hoảng kép do biến đổi khí hậu, ô nhiễm môi trường và mất đa dạng sinh học đang đặt ra nhiều thách thức cho việc hoàn thành các mục tiêu phát triển bền vững trong nửa đường còn lại.

Bộ trưởng cũng nhiệt liệt chúc mừng Chính phủ Colombia, thành phố Bogota đã đăng cai tổ chức thành công Hội nghị thượng đỉnh P4G 2023, đồng thời đánh giá cao các thảo luận rất sâu sắc, tâm huyết của các đại biểu về đa dạng sinh học,

chuyển đổi năng lượng và phát triển bền vững các thành phố.

Việt Nam là một quốc gia tham gia sáng lập P4G và các thành viên của Diễn đàn tăng trưởng xanh toàn cầu (3GF), tiền thân của Diễn đàn P4G, vì vậy, trong những năm qua, Việt Nam luôn tham gia tích cực và có trách nhiệm, phối hợp chặt chẽ với các thành viên thúc đẩy các nghị sự, tầm nhìn và sứ mệnh của Diễn đàn với mục tiêu hiện thực hóa phát triển bền vững, chuyển đổi xanh và ứng phó với biến đổi khí hậu.

Với mong muốn đóng góp nhiều hơn nữa cho Diễn đàn, Việt Nam đã đề xuất đăng cai tổ chức Hội nghị thượng đỉnh P4G năm 2025 và đã nhận được sự ủng hộ của các quốc gia tham gia P4G. Nhân dịp này, Bộ trưởng Đặng Quốc Khánh trân trọng cảm ơn Colombia và các nước đối tác P4G đã tin tưởng và tạo cơ hội để Việt Nam thể hiện trách nhiệm và đóng góp cao hơn cho Diễn đàn, đồng thời nêu rõ Việt Nam cam kết sẽ nỗ lực cao nhất để đảm nhận thành công trọng trách này, tiếp nối thành công các Hội nghị thượng đỉnh 2017 tại Đan Mạch, 2021 tại Hàn Quốc và 2023 tại Colombia. Bộ trưởng nhấn mạnh từ kinh nghiệm trong triển khai thực hiện các hoạt động đối tác vì tăng trưởng xanh và các mục tiêu toàn cầu kể từ năm 2011 đến nay cùng với quyết tâm cao như đã thống nhất tại Bogota, các nước và các tổ chức đối tác sẽ tạo dựng được quan hệ đối tác thực chất, hiệu quả, huy động được sự tham gia đầy đủ của các bên, đặc biệt là khối doanh nghiệp, qua đó đóng góp cho tương lai bền vững, ấm no cho nhân loại.

Với tinh thần quyết liệt, hành động, ngay sau Hội nghị COP26, Việt Nam đã ban hành các kế hoạch để nhanh chóng thực hiện cam kết, quyết tâm với lộ trình cụ thể, bao gồm: Kế hoạch triển khai thực hiện các cam kết; Chiến lược quốc gia về biến đổi khí hậu; Kế hoạch hành động quốc gia về tăng trưởng xanh; Kế hoạch hành động giảm phát khí mê-tan; Chương trình hành động chuyển đổi năng lượng xanh, giảm phát thải khí các-bon và khí mê-tan ngành giao thông vận tải; Chương trình phát triển lâm nghiệp bền vững; Kế hoạch quốc gia triển khai Tuyên bố Glasgow về rừng và sử dụng đất.

Bộ trưởng nhấn mạnh Việt Nam là một trong ba quốc gia đang phát triển đầu tiên trên thế giới đã tham gia Quan hệ đối tác chuyển đổi năng lượng

▼ Bộ trưởng Đặng Quốc Khánh chụp ảnh lưu niệm với các lãnh đạo tại Hội Nghị P4G

Ảnh: dcc.gov.vn

công bằng (JETP) cùng với Nhóm các đối tác quốc tế với những mục tiêu rất tham vọng về giảm phát khí thải nhà kính, phát triển năng lượng tái tạo để thay thế nhiệt điện than.

Trong thời gian tham dự Hội nghị, Bộ trưởng Đặng Quốc Khánh, Trưởng đoàn Việt Nam đã có cuộc gặp gỡ song phương với Chủ tịch kiêm Giám

đốc điều hành Viện Tài nguyên thế giới, Giám đốc điều hành P4G; Thứ trưởng, Đại sứ Biến đổi khí hậu Hàn Quốc; Thứ trưởng phụ trách chính sách phát triển Đan Mạch.

Các thành viên của Đoàn công tác bao gồm đại diện của Bộ Tài nguyên và Môi trường: Viện trưởng Viện Chiến lược, Chính sách tài nguyên và môi trường Nguyễn Đình Thọ tham gia phát biểu tại phiên chuyên đề thành phố bền vững; Cục trưởng Cục Biến đổi khí hậu Tăng Thế Cường tham gia thảo luận, chia sẻ về lộ trình thực hiện mục tiêu phát thải ròng bằng “0”, chuyển đổi năng lượng công bằng và phát triển thị trường các-bon ở Việt Nam.

Những chia sẻ của Đoàn Việt Nam được Giám đốc điều hành P4G đánh giá cao, cho thấy quyết tâm của Việt Nam trong việc tổ chức thành công Hội nghị thượng đỉnh P4G 2025 ■

Nguồn: DCC (Tổng hợp)

▼ Cục trưởng Cục Biến đổi khí hậu Tăng Thế Cường tham gia thảo luận

Ảnh: dcc.gov.vn

HỘI THẢO TUYÊN TRUYỀN THỨC ĐẨY GIẢM PHÁT THẢI, HƯỚNG TỚI MỤC TIÊU PHÁT TRIỂN THỊ TRƯỜNG CÁC-BON VÀ TRUNG HÒA CÁC-BON

Ngày 21 tháng 9 năm 2023, tại tỉnh Lào Cai, Cục Biến đổi khí hậu (Bộ Tài nguyên và Môi trường) đã tổ chức “Hội thảo tuyên truyền, trao đổi về ứng phó với biến đổi khí hậu hướng tới mục tiêu trung hòa các-bon theo cam kết tại Hội nghị COP26” do Phó Cục trưởng Mai Kim Liên chủ trì.

▼ Bà Mai Kim Liên, Phó Cục trưởng Cục Biến đổi khí hậu phát biểu tại hội thảo

Ảnh: baotainguyenmoitruong.vn

Hội thảo nhằm phổ biến các quy định pháp luật, chính sách về ứng phó biến đổi khí hậu và các cơ hội từ biến đổi khí hậu mang lại, qua đó thúc đẩy triển khai nhiều hoạt động ứng phó hiệu quả, hướng tới mục tiêu trung hòa các-bon.

Phát biểu tại hội thảo, Phó Cục trưởng Mai Kim Liên cho biết: Biến đổi khí hậu đã trở thành xu thế không thể đảo ngược, thách thức lớn nhất đối với nhân loại, đã và đang tác động đến mọi mặt: kinh tế, chính trị, ngoại giao, an ninh toàn cầu. Mỗi quốc gia phải chủ động thích ứng nhằm hạn chế các tác động tiêu cực, đồng thời có trách nhiệm giảm phát thải khí nhà kính theo Đóng góp do quốc gia tự quyết định (NDC), thực hiện Thỏa thuận Paris về biến đổi khí hậu kể từ năm 2021 trở đi, nhằm giữ cho mức tăng nhiệt độ toàn cầu ở ngưỡng 1,5°C vào

cuối thế kỷ này.

Theo Phó Giám đốc Sở Tài nguyên và Môi trường tỉnh Lào Cai Vũ Đình Thủy, đối với tỉnh Lào Cai nói riêng và các địa phương khác trong cả nước nói chung, việc triển khai các chính sách về biến đổi khí hậu, các quy định về giảm thiểu phát thải khí nhà kính, đưa mức phát thải ròng về “0”, hay thị trường các-bon... còn đang gặp phải nhiều trở ngại, khó khăn. Việc tăng cường các hoạt động tuyên truyền sẽ giúp các cấp, các ngành của địa phương xây dựng, triển khai các hành động tốt nhất, hiệu quả nhất trong thực hiện nhiệm vụ về ứng phó với biến đổi khí hậu, giảm phát thải nhà kính, giảm thiểu các rủi ro thiên tai, nâng cao chất lượng cuộc sống cho cộng đồng dân cư.

Để góp phần thực hiện mục tiêu giảm nhẹ phát thải khí nhà kính với chi phí của doanh nghiệp và

▼ Các đại biểu tham dự hội thảo

Ảnh: baotainguyenmoitruong.vn

xã hội thấp, thúc đẩy phát triển công nghệ phát thải thấp, góp phần nâng cao năng lực cạnh tranh của doanh nghiệp Việt Nam, hướng tới phát triển nền kinh tế các-bon thấp và chủ động ứng phó với biến đổi khí hậu, ngày 23 tháng 9 năm 2023, Cục Biến đổi khí hậu đã tổ chức buổi Tọa đàm “Báo chí, truyền thông đồng hành cùng doanh nghiệp phát triển xanh” tại Thành phố Hồ Chí Minh.

Phát biểu tại tọa đàm, bà Mai Kim Liên, Phó Cục trưởng Cục Biến đổi khí hậu cho biết: Đạt mức phát thải ròng bằng “0” vào năm 2050 là mục tiêu phát triển tất yếu của thế giới, thực hiện chủ yếu thông qua chuyển đổi năng lượng mạnh mẽ, phát triển phát thải thấp. Đây cũng là “luật chơi” mới về thương mại, đầu tư toàn cầu đã được xác lập kể từ sau Hội nghị COP26.

Để đạt được mục tiêu giảm phát thải khí nhà kính, ngoài áp dụng công nghệ tiên tiến, ít phát thải, nhiều quốc gia áp dụng công cụ định giá các-bon. Công cụ định giá các-bon phổ biến được áp dụng là thuế các-bon, hệ thống trao đổi hạn ngạch phát thải khí nhà kính, cơ chế tín chỉ các-bon. Đến nay, trên thế giới có khoảng 70 quốc gia, vùng lãnh thổ áp dụng các công cụ định giá các-bon. Các công cụ định giá các-bon này kiểm soát khoảng 23% tổng lượng phát thải toàn cầu năm 2023.

Bên cạnh đó, Cục Biến đổi khí hậu cũng đã phối hợp với các cơ quan chuyên môn nghiên cứu,

▼ Bà Mai Kim Liên - Phó Cục trưởng Cục Biến đổi khí hậu phát biểu tại tọa đàm

Ảnh: dcc.gov.vn

tổng hợp thông tin, dữ liệu về phát thải khí nhà kính phục vụ việc tổ chức phân bổ hạn ngạch phát thải khí nhà kính, đồng thời tổ chức các hoạt động tuyên truyền, nâng cao nhận thức về thị trường các-bon cho đội ngũ cán bộ, công chức, viên chức ở các cấp, cộng đồng doanh nghiệp tại nhiều địa phương trên cả nước ■

Nguồn: DCC (Tổng hợp)

ĐỐI TÁC CHUYỂN ĐỔI NĂNG LƯỢNG CÔNG BẰNG - NỘI DUNG QUAN TRỌNG TRONG TIẾN TRÌNH HƯỚNG TỚI MỤC TIÊU NET ZERO

Ngày 23 tháng 9 năm 2023, tại buổi Tọa đàm “Báo chí, truyền thông đồng hành cùng doanh nghiệp phát triển xanh”, ông Vũ Đức Đàm Quang - Phó Vụ trưởng Vụ Hợp tác Quốc tế Bộ Tài nguyên và Môi trường (TN&MT) nhấn mạnh Quan hệ đối tác chuyển đổi năng lượng công bằng (JETP) là một trong những nội dung quan trọng trong tiến trình hướng tới mục tiêu Net Zero của Việt Nam.

▼ Ông Vũ Đức Đàm Quang chia sẻ tại tọa đàm

Ảnh: baotainguyenmoitruong.vn

JETP SẼ HỖ TRỢ VIỆT NAM ĐẠT ĐƯỢC CÁC MỤC TIÊU MỚI

Tuyên bố chính trị thiết lập JETP đã được Việt Nam và Nhóm Đối tác Quốc tế (IPG) thông qua và công bố vào ngày 14 tháng 12 năm 2022. Thông qua JETP, các đối tác quốc tế sẽ giúp Việt Nam thực hiện mục tiêu đạt phát thải ròng bằng “0” vào năm 2050, đẩy nhanh tốc độ đạt đến đỉnh phát thải khí nhà kính và chuyển đổi từ nhiên liệu hóa thạch sang năng lượng sạch.

Cụ thể, JETP sẽ hỗ trợ Việt Nam đạt được các mục tiêu mới như: Đẩy nhanh thời gian đạt đỉnh phát thải khí nhà kính dự kiến từ năm 2035 lên

năm 2030. Giảm tới 30% phát thải khí nhà kính hàng năm của ngành điện từ 240 triệu tấn xuống 170 triệu tấn. Giới hạn công suất điện than của Việt Nam ở mức 30,2GW từ mức kế hoạch dự kiến là 37GW. Đẩy nhanh triển khai năng lượng tái tạo để nguồn năng lượng này chiếm ít nhất 47% tổng sản lượng điện vào năm 2030, tăng từ mức kế hoạch hiện tại là 36%. Khoảng 500 triệu tấn khí nhà kính sẽ được cắt giảm vào năm 2035 nếu các mục tiêu này được hoàn thành.

Ngày 14 tháng 7 năm 2023, Thủ tướng Chính phủ đã ban hành Quyết định số 845/QĐ-TTg thành lập Ban Thư ký thực hiện JETP. Các nhóm công tác

hỗ trợ triển khai thực hiện JETP bao gồm: Nhóm Tổng hợp do Bộ trưởng Bộ TN&MT thành lập, một Thứ trưởng Bộ TN&MT làm Trưởng nhóm; Nhóm Thể chế, Chính sách và Đầu tư do Bộ trưởng Bộ Kế hoạch và Đầu tư thành lập, một Thứ trưởng Bộ Kế hoạch và Đầu tư làm Trưởng nhóm; Nhóm Công nghệ và Năng lượng do Bộ trưởng Bộ Công Thương thành lập, một Thứ trưởng Bộ Công Thương làm Trưởng nhóm; Nhóm Tài chính do Bộ trưởng Bộ Tài chính thành lập, một Thứ trưởng Bộ Tài chính làm Trưởng nhóm.

Ngày 31 tháng 8 năm 2023, Phó Thủ tướng Chính phủ Trần Hồng Hà đã ký Quyết định số 1009/QĐ-TTg phê duyệt Đề án triển khai JETP. Đề án xác định quan điểm, mục tiêu và 10 nhóm nhiệm vụ trọng tâm để các bộ, ngành, địa phương thực hiện gồm: Hoàn thiện thể chế, chính sách thúc đẩy chuyển đổi năng lượng; Thúc đẩy chuyển đổi điện than sang năng lượng sạch; Phát triển hệ sinh thái công nghiệp và dịch vụ về năng lượng tái tạo; Sử dụng năng lượng tiết kiệm và hiệu quả; Nâng cấp hệ thống truyền tải và phân phối điện, đẩy nhanh lộ trình xây dựng lưới điện thông minh và phát triển hệ thống lưu trữ năng lượng.

Đồng thời, chuyển đổi năng lượng xanh, giảm phát thải khí nhà kính của ngành giao thông vận tải; Đổi mới sáng tạo, phát triển và chuyển giao công nghệ; Bảo đảm công bằng trong chuyển đổi năng lượng; Truyền thông, nâng cao nhận thức; Thúc đẩy hợp tác quốc tế về chuyển đổi năng lượng công bằng.

Đề án cũng phân công trách nhiệm cụ thể cho các bộ, ngành, địa phương, các cơ quan, tổ chức có liên quan triển khai thực hiện Tuyên bố JETP. Theo ông Vũ Đức Đam Quang, hiện nay, Bộ TN&MT đang phối hợp với các bộ, cơ quan liên quan cùng với việc ý kiến tham vấn của các thành viên IPG xây dựng dự thảo Kế hoạch huy động nguồn lực thực hiện Tuyên bố chính trị JETP (RMP). Kế hoạch đề ra lộ trình nhằm đạt được các mục tiêu chuyển đổi năng lượng công bằng của JETP và huy động nguồn tài chính cần thiết để thực hiện JETP. Dự thảo RMP đầu tiên được tham vấn xin ý kiến tại Hội thảo ngày 11 tháng 8 năm 2023, dự thảo gồm có 8 chương và 3 phụ lục. Bộ TN&MT đang xin ý kiến các cơ quan, tổ chức có liên quan về Kế hoạch nói trên và nỗ lực để hoàn thiện RMP vào trước Hội nghị COP28 nhằm thể hiện nỗ lực của Việt Nam trong việc thực hiện JETP cũng như cam kết Net Zero.

THỰC HIỆN JETP THỂ HIỆN TRÁCH NHIỆM CỦA VIỆT NAM TRONG ỨNG PHÓ VỚI BIẾN ĐỔI KHÍ HẬU

Chia sẻ về lợi ích của Việt Nam khi nỗ lực thực hiện JETP, ông Vũ Đức Đam Quang chỉ rõ việc này

sẽ đóng góp vào nỗ lực thực hiện cam kết hướng tới phát thải ròng bằng “0” (Net Zero) vào năm 2050. Cam kết Net Zero của Việt Nam tại Hội nghị COP26 được nhiều Bên đánh giá là “tham vọng”. Với một đất nước đang phát triển như Việt Nam, việc nhận được hỗ trợ quốc tế trong quá trình cắt giảm phát thải khí nhà kính, hướng tới Net Zero là vô cùng quan trọng.

Thông qua JETP, Việt Nam cũng sẽ có cơ hội tiếp cận không chỉ nguồn tài chính mà còn các công nghệ hiện đại liên quan tới năng lượng tái tạo. Đồng thời, việc thực hiện JETP cũng thể hiện vai trò, trách nhiệm quốc tế của Việt Nam trong nỗ lực ứng phó với biến đổi khí hậu. Là một trong những quốc gia bị ảnh hưởng nặng nề nhất bởi tác động của biến đổi khí hậu, Việt Nam đã luôn thể hiện vai trò và trách nhiệm quốc tế một cách tích cực tại các diễn đàn, khuôn khổ liên quan tới biến đổi khí hậu. Do đó, việc Việt Nam nỗ lực thực hiện JETP sẽ góp phần tiếp tục thể hiện trách nhiệm của mình đối với các vấn đề chung trên toàn thế giới.

Cùng với đó, việc thực hiện JETP sẽ huy động vai trò của khối tư nhân vào nỗ lực ứng phó với biến đổi khí hậu. Liên minh tài chính Glasgow vì mục tiêu phát thải ròng bằng “0” (GFANZ) sẽ huy động và thúc đẩy thêm ít nhất 7,75 tỷ USD tài chính tư nhân để hỗ trợ Việt Nam thực hiện JETP. Đây sẽ là động lực lớn giúp Chính phủ Việt Nam huy động vai trò của khối tư nhân trong nỗ lực ứng phó với biến đổi khí hậu.

Ông Vũ Đức Đam Quang cũng nhấn mạnh: “Là một trong những quốc gia bị ảnh hưởng nặng nề nhất bởi biến đổi khí hậu, Việt Nam luôn thể hiện vai trò và trách nhiệm trên trường quốc tế đối với các vấn đề liên quan tới ứng phó với biến đổi khí hậu. Một trong những dấu ấn quốc tế mạnh mẽ của Việt Nam đối với vấn đề này là cam kết Net Zero tại Hội nghị COP26. Do đó, việc tham gia và thực hiện JETP sẽ đóng vai trò quan trọng giúp Việt Nam thực hiện được cam kết này, hướng tới một nền kinh tế ít phát thải” ■

Nguồn: DCC (Tổng hợp)

THỰC THI HIỆU QUẢ CHÍNH SÁCH PHÁP LUẬT ỨNG PHÓ BIẾN ĐỔI KHÍ HẬU TẠI TỈNH SƠN LA

▼ Sở TN&MT Sơn La tổ chức tập huấn, tuyên truyền về đa dạng sinh học, ứng phó với biến đổi khí hậu và bảo vệ môi trường trong xây dựng nông thôn mới

Ảnh: baotainguyenmoitruong.vn

Những năm qua, tỉnh Sơn La đã triển khai nhiều hoạt động thiết thực, góp phần nâng cao nhận thức của các cấp ủy, chính quyền và nhân dân trong ứng phó với biến đổi khí hậu (BĐKH).

LỒNG GHÉP ỨNG PHÓ BĐKH VÀO QUY HOẠCH, KẾ HOẠCH PHÁT TRIỂN

Nằm trong vùng khí hậu nhiệt đới gió mùa, mang đặc điểm chung vùng Tây Bắc, những năm gần đây, nhiệt độ không khí trung bình/năm trên địa bàn tỉnh có xu hướng tăng; lượng mưa, độ ẩm không khí trung bình năm có xu hướng giảm. BĐKH đã tác động đến mọi mặt của đời sống văn hóa, xã hội - kinh tế, đến tất cả các lĩnh vực, các ngành như nông nghiệp, lâm nghiệp, xây dựng, giao thông, y tế...

Để ứng phó BĐKH, Tỉnh ủy, HĐND, UBND tỉnh đã xây dựng, ban hành Kế hoạch triển khai các quy định về ứng phó với BĐKH theo Luật bảo vệ môi trường năm 2020 và các văn bản hướng dẫn dưới luật; Kế hoạch Giám sát và đánh giá hoạt động thích ứng với BĐKH; Kế hoạch triển khai chiến lược quốc gia về BĐKH...

Trên cơ sở đó, các sở, ban, ngành, UBND các huyện, thành phố đã xây dựng các kế hoạch, để án

triển khai thực hiện nhiệm vụ phù hợp với thực tiễn địa phương. Lồng ghép các nhiệm vụ về ứng phó BĐKH vào các Nghị quyết và Chương trình hành động của cơ quan, đơn vị.

Đồng thời, đưa nội dung ứng phó BĐKH vào quy hoạch, kế hoạch phát triển, tập trung vào các Phương án: Bảo vệ môi trường, bảo tồn thiên nhiên và đa dạng sinh học; Phương án Hệ thống thủy lợi và phòng chống thiên tai; Phương án phân bổ và khoanh vùng đất đai theo khu chức năng và theo loại đất đến từng đơn vị hành chính cấp huyện.

Nhiều hoạt động tuyên truyền, phổ biến, giáo dục nâng cao nhận thức về BĐKH, quản lý tài nguyên và bảo vệ môi trường được thực hiện nhân ngày Môi trường thế giới, ngày Khí tượng thế giới, ngày Đa dạng sinh học, Chiến dịch làm cho thế giới sạch hơn... góp phần đưa thông điệp về ứng phó BĐKH tới mỗi người dân.

THÍCH ỨNG BĐKH TRÊN MỌI LĨNH VỰC

Trong điều kiện BĐKH, thiệt hại lớn nhất đối với trồng trọt là do mưa lũ, thiên tai. Hàng năm, Sơn La có gần 1.000 ha lúa, hoa màu bị thiệt hại, ngoài ra các trận lũ đã cuốn trôi và các đợt rét đậm,

rét hại làm chết hàng nghìn gia súc, gia cầm, thủy sản của người dân. Ngoài ra, các hiện tượng như sương muối, băng giá, mưa đá, hạn hán làm giảm năng suất cây trồng, vật nuôi, suy giảm diện tích, chất lượng rừng, tính đa dạng sinh học.

Để giảm thiểu thiệt hại, tỉnh đã thúc đẩy phát triển nông nghiệp hữu cơ, ứng dụng công nghệ cao, vận động người dân áp dụng các biện pháp canh tác, phòng trừ sâu bệnh tiên tiến nhằm giảm thiểu tác động xấu đến môi trường; hỗ trợ, khuyến khích chăn nuôi tập trung và xử lý chất thải chăn nuôi; trồng các giống cây, loại cây lâm nghiệp phù hợp với điều kiện sinh thái, góp phần phủ xanh đất trống, đồi núi trọc, chống xói mòn, sạt lở đất; nhân rộng mô hình tưới tiết kiệm nước cho các vùng sản xuất cà phê, cây ăn quả.

Công tác lập, thẩm định các đồ án quy hoạch, đã quan tâm nghiên cứu, áp dụng các giải pháp bảo vệ tài nguyên thiên nhiên, môi trường sinh thái, dự báo thiên tai. Công tác phát triển đô thị theo hướng xây dựng công trình, nhà ở chống nắng nóng, sử dụng các giải pháp làm mát xanh, dựa vào tự nhiên để giảm hiệu ứng đảo nhiệt đô thị, sử dụng vật liệu ít phát thải khí nhà kính, vật liệu tái chế.

Bà Lê Thị Thu Hằng, Phó Giám đốc Sở TN&MT Sơn La cho biết: Với nhiều giải pháp đồng bộ, hiệu quả, các cấp, các ngành và cộng đồng dân cư đã quan tâm đến BĐKH, các tác động của BĐKH để chủ động phòng ngừa, ứng phó. Bước đầu, hình thành ý thức bảo vệ tài nguyên, môi trường, khai

thác sử dụng tiết kiệm, hiệu quả các nguồn tài nguyên gắn với bảo vệ môi trường.

Tuy nhiên, BĐKH là lĩnh vực mới, tác động đến đa ngành, đa lĩnh vực, trong khi nguồn cán bộ chuyên trách và được đào tạo chuyên sâu của địa phương hầu như còn thiếu. Nguồn lực ứng phó với BĐKH còn hạn chế, chưa có cơ chế để thu hút nguồn lực tài chính và hỗ trợ công nghệ ứng phó.

Thời gian tới, Sơn La sẽ tiếp tục ưu tiên đầu tư xây dựng các công trình phòng tránh, giảm nhẹ thiên tai, thích ứng BĐKH. Khôi phục, phát triển, bảo vệ rừng đầu nguồn, tăng độ che phủ của rừng. Đổi mới, nâng cao hiệu quả tuyên truyền; đào tạo, nâng cao nhận thức, trình độ năng lực chuyên môn về bảo vệ môi trường, BĐKH cho cơ quan quản lý các cấp.

Nâng cao chất lượng quan trắc, dự báo, cảnh báo thiên tai. Đẩy mạnh liên kết, hợp tác, chuyển giao công nghệ mới tiên tiến phục vụ giảm phát thải khí nhà kính, tăng trưởng xanh. Xây dựng các chương trình, dự án liên quan đến giảm nhẹ phát thải khí nhà kính cho từng ngành, lĩnh vực cụ thể.

Ứng dụng công nghệ thông tin trong dự báo, cảnh báo ô nhiễm môi trường. Triển khai cơ chế, chính sách thu hút các nguồn lực, khuyến khích các thành phần kinh tế tham gia đầu tư giảm phát thải khí nhà kính, ứng phó BĐKH ■

Nguồn: DCC (Tổng hợp)

▼ Nhiều cơ sở sản xuất kinh doanh trên địa bàn tỉnh Sơn La đã đẩy mạnh ứng dụng tiến bộ khoa học công nghệ để giảm thiểu tác động tới môi trường

Ảnh: baotainguyenvoimoiuong.vn

ỨNG PHÓ BIẾN ĐỔI KHÍ HẬU TRONG SẢN XUẤT NÔNG NGHIỆP TẠI TỈNH ĐIỆN BIÊN

Trong những năm qua, trước diễn biến phức tạp, khó lường của các hiện tượng thời tiết cực đoan như: hạn hán, rét đậm, mưa lũ, giông lốc, ngành nông nghiệp của tỉnh Điện Biên đã gặp không ít khó khăn, tác động trực tiếp đến đời sống của người dân. Trước thực trạng đó, tỉnh Điện Biên đã đề ra một số giải pháp nhằm ứng phó biến đổi khí hậu trong sản xuất nông nghiệp, giúp người dân ổn định sản xuất, đảm bảo an ninh lương thực.

Qua theo dõi, trước những diễn biến phức tạp, khó lường của các hiện tượng thời tiết cực đoan cuối năm 2022, đầu năm 2023, Điện Biên và một số tỉnh lân cận trải qua 8 tháng khô hạn, khiến một số con sông lớn như: Sông Đà, sông Nậm Mực, sông Mã... đều bị cạn kiệt, điều này đã làm ảnh hưởng không nhỏ đến việc cung cấp nước, điều tiết nước tưới ẩm cho nhiều diện tích lúa, rau màu của cánh đồng Mường Báng (huyện Tủa Chùa), cánh đồng

Mường Thanh (huyện Điện Biên)... và của nhiều địa phương khác trên địa bàn tỉnh Điện Biên.

Diện tích lúa, ngô, rau màu, khoai, sắn của cả tỉnh Điện Biên bị ảnh hưởng đợt hạn hán kéo dài trong năm 2022, đầu năm 2023 lên đến hơn 1.000ha. Rất nhiều diện tích lúa ở các huyện Mường Ảng, Tủa Chùa, Điện Biên Đông, Mường Nhé và huyện Điện Biên phải cứu hạn. Chính vì vậy, nhiều huyện, thị, thành phố của tỉnh Điện Biên đã đề ra một số giải pháp trước mắt cứu lúa, chống hạn bằng các biện pháp tích nước lòng hồ, điều tiết nước luân phiên đủ cấp ẩm cho cây phát triển, sử dụng nước tiết kiệm, hợp lý, tránh lãng phí.

Là một trong những huyện bị ảnh hưởng nặng nhất do đợt hạn hán những tháng đầu năm 2023, ảnh hưởng đến vụ lúa chiêm xuân, ông Ngô Xuân Chinh, Phó Chủ tịch UBND huyện Điện Biên, cho biết: Để ứng phó biến đổi khí hậu trong sản xuất nông nghiệp, cụ thể là đối với những diện tích cây

▼ Ruộng bậc thang của bà con dân tộc Mông xã Sa Lông, huyện Mường Chà, tỉnh Điện Biên có đủ nước tưới tiêu cấy lúa vụ mùa

Ảnh: baotainguyenmoitruong.vn

lúa trên cánh đồng Mường Thanh, chúng tôi luôn đề nghị Sở Nông nghiệp và Phát triển nông thôn hỗ trợ, tìm, nghiên cứu những giống lúa chống hạn, kháng bệnh tốt nhưng vẫn đảm bảo sản lượng, năng suất. Ngoài ra, phổ biến cho người dân sử dụng nước thật tiết kiệm, yêu cầu các đơn vị điều tiết nước thủy nông hết sức lưu ý đến việc hợp lý, đủ cấp ẩm cho lúa phát triển, không xả tràn lan tránh lãng phí tài nguyên nước. Còn đối với những diện tích lúa khô hạn, chúng tôi có biện pháp chống hạn kịp thời bằng giải pháp hỗ trợ người dân mua máy bơm, bơm nước ở lòng hồ lên...

Đợt khô hạn đầu năm 2023 không riêng gì huyện Điện Biên bị ảnh hưởng nhiều diện tích ngô, lúa, rau mà mà tất cả các huyện khác của tỉnh Điện Biên đều có chung tình trạng nguy cơ cao mất mùa. Hiện nay, toàn tỉnh Điện Biên có tổng diện tích lúa nước đủ điều kiện gieo cấy 52,352ha, ngô 27.893ha và khoảng gần 5.500ha diện tích các loại cây lương thực khác; 10/10 huyện, thị, thành phố đều sản xuất nông nghiệp. Chính vì vậy, lĩnh vực sản xuất nông nghiệp được ví như xương sống của địa phương này.

Trước những diễn biến phức tạp, khó lường của các hiện tượng thời tiết cực đoan, nhằm thực hiện tốt công tác ứng phó biến đổi khí hậu (BĐKH) một cách bài bản, hệ thống và lâu dài. Ông Phạm Đức Toàn, Phó Chủ tịch Thường trực UBND tỉnh Điện Biên, cho biết: Việc đề ra các giải pháp nhằm ứng phó BĐKH là công việc thường xuyên, xuyên suốt của địa phương... nên chúng tôi luôn coi đó là nhiệm vụ rất quan trọng, đặc biệt quan trọng đối với địa phương chủ yếu sản xuất nông nghiệp như

tỉnh Điện Biên. Việc ứng phó BĐKH trong sản xuất nông nghiệp sẽ giúp người dân chủ động mùa gieo cấy, chủ động thu hoạch, chủ động linh hoạt trong sản xuất, tránh lúa ngô thụ phấn những thời điểm nắng hạn, khô hanh hay rét đậm rét hại... mọi tình huống của thời tiết người dân đều có thể biết cách phòng, chống để không bị ảnh hưởng nặng nề đến sản lượng lương thực cũng như chất lượng hàng nông sản khi thu hoạch.

Sở Tài nguyên và Môi trường tỉnh Điện Biên đã xây dựng kế hoạch ứng phó với BĐKH để các địa phương thực hiện. Trong đó, chú trọng đến việc phát triển diện tích 3 loại rừng nhằm giữ ẩm, giữ nước. Đồng thời, yêu cầu các đơn vị sử dụng, vận hành các hồ và lòng hồ chú ý đến việc tích nước, điều tiết nước trong sản xuất nông nghiệp. Còn về lâu dài, các sở ngành căn cứ vào Công văn số 1454/ BTNMT-BĐKH ngày 9 tháng 3 năm 2023 của Bộ TN&MT về việc triển khai thực hiện Đóng góp do quốc gia tự quyết định (NDC) cập nhật năm 2022; Quyết định số 896/QĐ-TTg ngày 26 tháng 7 năm 2022 của Thủ tướng Chính phủ Phê duyệt Chiến lược quốc gia về biến đổi khí hậu giai đoạn đến năm 2050 để xây dựng kế hoạch hành động ứng phó BĐKH cấp tỉnh định kỳ 10 năm, gắn với các nhiệm vụ cụ thể trong phát triển kinh tế - xã hội tại địa phương. Đồng thời tổ chức, đánh giá tác động những đối tượng dễ bị tổn thương, rủi ro, thiệt hại do biến đổi khí hậu để sớm có giải pháp phòng ngừa ■

Nguồn: DCC (Tổng hợp)

▼ Hội nghị COP 28 diễn ra trong khoảng 2 tuần tại UAE

COP28 - HỘI NGHỊ TOÀN DIỆN ĐẦU TIÊN VỀ TIẾN TRÌNH THỰC HIỆN THỎA THUẬN PARIS

Hội nghị COP28 đã khai mạc ngày 30 tháng 11 năm 2023. Là nước chủ nhà đăng cai, Các Tiểu vương quốc Arab Thống nhất (UAE) tập trung thúc đẩy các giải pháp thiết thực để đảm bảo tiến độ thực hiện các cam kết khí hậu và cải thiện nền kinh tế, cũng như cung cấp viện trợ và hỗ trợ cho các cộng đồng dễ bị tổn thương. Hội nghị COP28 sẽ mang tính toàn diện, phản ánh đầy đủ quan điểm của tất cả các khu vực địa lý về cách

ứng phó với khủng hoảng khí hậu hiện nay.

Hội nghị COP28 được tổ chức trong bối cảnh cuộc khủng hoảng khí hậu trên thế giới tiếp tục có những diễn biến phức tạp: Mức tăng nhiệt đang có nguy cơ vượt mục tiêu giới hạn 1,5°C; nỗi lo về an ninh năng lượng dẫn tới sự gia tăng trong nhu cầu sử dụng nhiên liệu phát thải cao; căng thẳng địa chính trị đe dọa đảo ngược tiến trình toàn cầu hóa hàng thập kỷ qua; khủng hoảng khí hậu và nỗi lo an

ninh lương thực; cũng như việc những cộng đồng dễ tổn thương trước khủng hoảng khí hậu nhận được ít sự hỗ trợ nhất.

Bên cạnh đó, bản Đánh giá Toàn cầu (Global Stock Take - GST) đầu tiên để đánh giá toàn diện tiến trình thực hiện Thỏa thuận Paris của cộng đồng quốc tế trong nỗ lực ứng phó với biến đổi khí hậu cũng được công bố tại Hội nghị COP28.

GST là một công cụ quan trọng, góp phần hỗ trợ thế giới điều chỉnh nỗ lực hành động vì khí hậu, bao gồm các biện pháp cần được thực hiện để thu hẹp các khoảng trống trong các nỗ lực hiện nay.

Dự kiến, cả GST và Hội nghị COP28 tập trung vào 4 trụ cột chính, bao gồm: Theo dõi nhanh quá trình chuyển dịch công bằng và có trật tự; Ổn định tài chính khí hậu; Tập trung phát triển tự nhiên, cuộc sống và sinh kế; Thúc đẩy hội nhập.

Trong bối cảnh này, Hội nghị COP28 được kỳ vọng là Hội nghị toàn diện nhất, tạo điều kiện cho các khu vực trên thế giới cùng hợp tác, thảo luận để tìm ra các giải pháp thiết thực, khả thi cho cuộc khủng hoảng khí hậu.

Với tư cách chủ nhà Hội nghị COP28, UAE hướng tới tạo điều kiện cho các bên tham gia tìm kiếm các giải pháp hiện thực hóa các mục tiêu và tạo ra sự thay đổi trong các nỗ lực khí hậu thông qua đối thoại mang tính xây dựng, khuyến khích chia sẻ kiến thức và ý tưởng kinh doanh tích cực.

Cách tiếp cận năng động này sẽ cho phép tất

cả các bên tham gia giải quyết cuộc khủng hoảng khí hậu với các mục tiêu tham vọng; tận dụng sức mạnh của quá trình hợp tác để giải quyết những thách thức khí hậu đang hiện hữu.

Đồng thời, Hội nghị COP28 cũng là Hội nghị đầu tiên tổ chức tham vấn mở về các lĩnh vực chủ đề. UAE cũng mời các chính phủ, doanh nghiệp, xã hội dân sự, thanh niên và người dân bản địa, cùng những đối tượng khác, tham gia đóng góp đóng ý kiến tại hội nghị năm nay.

Chương trình chuyên đề kéo dài 2 tuần của Hội nghị COP28 hướng tới tìm kiếm các giải pháp dựa theo đánh giá của GST và duy trì mức tăng nhiệt độ toàn cầu ở mức 1,5°C. Theo GST, để đạt được mục tiêu này, thế giới sẽ cần phải giảm 22 tỷ tấn khí nhà kính trước năm 2030 ■

Nguồn: DCC (Tổng hợp)

LIÊN MINH CHÂU ÂU KHẲNG ĐỊNH KHÔNG GIẢM THAM VỌNG ỨNG PHÓ BIẾN ĐỔI KHÍ HẬU

▼ Phó Chủ tịch EC Maros Sefcovic trong cuộc họp báo ở Brussels, Bỉ

Ảnh: TTXVN

Theo phóng viên TTXVN tại Brussels, Phó Chủ tịch Ủy ban châu Âu (EC) Maros Sefcovic ngày 29 tháng 8 năm 2023 cho biết Liên minh châu Âu (EU) sẽ không giảm tham vọng trong vấn đề ứng phó biến đổi khí hậu, song cần phải cải thiện mối quan hệ với các ngành quan tâm đến chi phí thực hiện các chính sách giảm lượng khí thải CO₂.

Phát biểu của ông Maros Sefcovic - người đứng đầu Chính sách xanh của EC - được đưa ra trong bối cảnh EU những tháng gần đây phải đối mặt với sự phản đối của một số quốc gia thành viên và nhóm nghị sĩ châu Âu đối với các chính sách xanh của liên minh. Ba Lan đang kiện Brussels ra tòa về chính sách khí hậu mà Vacsava cho rằng sẽ làm sâu sắc thêm tình trạng bất bình đẳng xã hội, trong khi các nghị sĩ châu Âu theo đường lối trung hữu đang vận động để phản đối luật mới của EU về bảo vệ thiên nhiên. Trong khi đó, sáng kiến trợ cấp năng lượng sạch quy mô lớn của Mỹ làm dấy lên mối lo ngại các nhà đầu tư có thể muốn rời khỏi châu Âu.

Ông Sefcovic đề nghị EU tổ chức đàm phán giữa các công ty sản xuất năng lượng sạch và các ngành

công nghiệp hiện cần mua khối lượng năng lượng các-bon thấp. Một nỗ lực tương tự có thể được thực hiện để kết nối các nhà sản xuất thép và xi măng với các công ty có kế hoạch sản xuất hydro các-bon thấp. Ông cho rằng Brussels cũng nên gỡ gỡ các ngành công nghiệp năng lượng sạch để thảo luận về cách tạo điều kiện tiếp cận tài chính.

Ông Sefcovic cho rằng việc châu Âu phải đối mặt với một mùa hè cháy rừng kỷ lục và những đợt nắng nóng và lũ lụt là “những tín hiệu đáng lo ngại” về những hậu quả sẽ xảy ra nếu các quốc gia không giải quyết được vấn đề biến đổi khí hậu.

EU có chính sách ứng phó biến đổi khí hậu tham vọng nhất thế giới. Brussels đã yêu cầu chính phủ các nước thành viên EU sử dụng tiền của khối này để hỗ trợ các cộng đồng dễ bị tổn thương đầu tư chuyển đổi sang năng lượng sạch để giảm thiểu chi phí về năng lượng, cũng như tình trạng ô nhiễm không khí có hại cho sức khỏe. EU đã xây dựng “quỹ chuyển đổi công bằng” trị giá 17,5 tỷ euro (hơn 18,9 tỷ USD) để hỗ trợ các cộng đồng bị ảnh hưởng do việc chuyển đổi sử dụng nhiên liệu hóa thạch,

đặc biệt là hỗ trợ đào tạo lại lao động.

EU cũng đang bổ nhiệm một ủy viên mới người Hà Lan, người dự kiến sẽ trực tiếp quản lý các chính sách về biến đổi khí hậu của EU và là nhà đàm phán cho khối này tại các cuộc đàm phán về khí hậu của Liên hợp quốc vào tháng 11 năm 2023.

Liên quan vấn đề trên, tổ chức nghiên cứu khí hậu Ember Climate ngày 29 tháng 8 năm 2023 công bố báo cáo cho biết trong nửa đầu năm nay, sản lượng năng lượng từ nhiên liệu hóa thạch của EU đã giảm xuống mức thấp kỷ lục và các nguồn năng lượng xanh đang bù đắp khoảng trống.

Sự sụt giảm sản lượng điện từ than đá và khí đốt của EU là do tiêu thụ điện giảm 4,6% trong bối cảnh giá khí đốt và điện tăng cao sau khi Nga cắt giảm lượng khí đốt cung cấp cho châu Âu năm ngoái, khiến các ngành công nghiệp và người tiêu dùng hạn chế sử dụng năng lượng.

Báo cáo của Ember nêu rõ trong nửa đầu năm nay, sản lượng điện từ nhiên liệu hóa thạch ở 27 quốc gia thành viên EU đã giảm 17% so với cùng kỳ năm 2022. Than đá - nhiên liệu hóa thạch thải ra nhiều CO₂ nhất - có mức giảm mạnh nhất. Riêng trong tháng 5 vừa qua, sản xuất điện từ than đá đã giảm 23%, lần đầu tiên chiếm chưa đến 10% tổng sản lượng điện của EU.

Trong nửa đầu năm nay, nhiên liệu hóa thạch

chiếm 33% nhiên liệu sản xuất năng lượng tại EU, tỷ lệ thấp nhất được ghi nhận dựa trên dữ liệu được theo dõi từ năm 1990. Mức giảm sử dụng nhiên liệu hóa thạch nhiều nhất so với cùng kỳ năm 2022 là 30%, ghi nhận tại các nước Bồ Đào Nha, Áo, Bulgaria, Estonia và Phần Lan.

Tuy vậy, nghiên cứu của Ember Climate cảnh báo nhu cầu giảm sử dụng nhiên liệu hóa thạch hiện nay là “không bền vững hoặc chưa như mong muốn”. Chuyên gia phân tích Matt Ewen của Ember Climate nhấn mạnh với nhu cầu dự kiến sẽ tăng trong tương lai, việc chuyển đổi từ nhiên liệu hóa thạch sang các nguồn thay thế cần phải diễn ra nhanh hơn.

Theo nghiên cứu của Ember Climate, sản lượng điện mặt trời của EU đã tăng 13% trong nửa đầu năm nay so với cùng kỳ năm 2022, trong khi năng lượng gió tăng khiêm tốn 4,8%. Tuy nhiên, trong 6 tháng đầu năm nay, mức tăng năng lượng sạch vẫn không đủ để bù đắp khoảng trống do sự sụt giảm nhiên liệu hóa thạch. Do vậy, chuyên gia Ewen nhấn mạnh “cần thúc đẩy mạnh mẽ, đặc biệt về năng lượng mặt trời và năng lượng gió, để củng cố sức chống chịu của nền kinh tế châu Âu” ■

Nguồn: DCC (Tổng hợp)

KHAI THÁC TIỀM NĂNG GIÓ NGOÀI KHƠI CỦA CHÂU Á

Hiện nay, các quốc gia châu Á đang thu hút sự chú ý của các nhà phát triển và đầu tư điện gió ngoài khơi bởi khu vực này được cho là có đầy đủ tiềm năng để phát triển năng lượng gió đáng kể trong thập kỷ tới.

Cơ quan Năng lượng tái tạo Quốc tế (IREA) ước tính đến năm 2050, châu Á sẽ dẫn đầu thế giới về năng lượng gió và sẽ chiếm hơn 60% tổng công suất gió ngoài khơi được lắp đặt trên toàn cầu. Hội đồng Năng lượng Gió Toàn cầu kỳ vọng thị trường ngoài khơi châu Á sẽ lắp đặt gần 100 gigawatt (GW) công suất gió ngoài khơi vào năm 2030.

TẬN DỤNG BỜ BIỂN DÀI

Khi Nhật Bản, Hàn Quốc và Đài Loan (Trung Quốc) đang liên tục tìm kiếm phương án thay thế năng lượng hạt nhân sau thảm họa Fukushima năm 2011, chính phủ các quốc gia này đang xem xét và khai phá tiềm năng gió ngoài khơi xung quanh bờ biển Thái Bình Dương.

Nhật Bản có đường bờ biển dài thứ bảy trên thế giới và đang nỗ lực xây dựng 10 GW năng lượng gió ngoài khơi vào năm 2030. Đài Bắc, Đài Loan (Trung Quốc) đã phê duyệt hơn 5,7 GW dự án gió ngoài khơi.

Trên khắp Nhật Bản, Hàn Quốc và Đài Loan (Trung Quốc), 40 GW dự án gió ngoài khơi đã được lên kế hoạch trong 10 năm tới.

CHÍNH SÁCH ƯU ĐÃI HỖ TRỢ DỰ ÁN

Chính phủ các nước đang nỗ lực đảm bảo chính sách khuyến khích phát triển năng lượng gió ngoài khơi. Vào cuối năm 2017, chính phủ Nhật Bản đã thay đổi Luật Cảng và Hàng hải để cho phép các nhà phát triển trang trại gió ngoài khơi chiếm giữ các khu vực trong lãnh hải Nhật Bản gần các bến cảng hiện có. Điều này dẫn đến sự phát triển của trang trại gió ngoài khơi thương mại quy mô lớn đầu tiên gần các cảng Akita và Noshiro. Bao gồm tổng cộng 34 tuabin gió được lắp đặt trên nền móng đơn, cộng với các trạm biến áp trên bờ liên quan, hai cụm này sẽ có tổng công suất là 145 megawatt (MW).

Ở Việt Nam, Chính phủ đã ban hành Quyết định số 2068/QĐ-TTg ngày 25 tháng 11 năm 2015 phê duyệt Chiến lược phát triển năng lượng tái tạo của Việt Nam đến năm 2030, tầm nhìn đến năm 2050 (Chiến lược năng lượng tái tạo) với mục tiêu rõ ràng: Tăng tỷ trọng điện năng từ năng lượng tái

tạo trong tổng sản lượng điện quốc gia từ khoảng 35% năm 2015 lên khoảng 38% vào năm 2020; đạt khoảng 32% vào năm 2030 và khoảng 43% vào năm 2050. Chính phủ cũng ban hành nhiều cơ chế khuyến khích phát triển các dự án điện gió, sinh khối, chất thải rắn, điện mặt trời.

VƯỢT QUA THÁCH THỨC CỦA NGÀNH

Các nhóm thiết kế kết cấu, địa kỹ thuật và hàng hải của Arup ở Tokyo, London và Hong Kong (Trung Quốc) đã hợp tác trong các dự án Akita-Noshiro, trong đó có sự chấp thuận đầu tiên của cơ quan kiểm tra căn cứ theo luật định của địa phương và quốc gia sở tại. Cho đến thời điểm đó, Nhật Bản chưa có hướng dẫn thiết kế hoặc kinh nghiệm phê duyệt trước cho móng tuabin gió ngoài khơi.

Kể từ đó, Nhật Bản đã đưa ra nhiều điều luật khách quan hơn cho phép phát triển xa hơn trong vùng biển quốc tế. Mặc dù những thách thức liên quan đến địa chấn và vùng nước sâu vẫn còn tồn tại ở cả Nhật Bản và Đài Loan (Trung Quốc) nhưng tình trạng này ở Đài Loan (Trung Quốc) đang được khắc phục thông qua mô hình tương tác đất/kết cấu tiên tiến và phát triển các giải pháp sáng tạo.

Mặc dù các nguyên tắc thiết kế tuabin gió ngoài khơi đang phổ biến trong các dự án/trang trại điện gió trên thế giới, điều kiện tự nhiên ở vùng biển châu Á đòi hỏi kiến thức chuyên môn cụ thể gắn liền với địa phương cũng như kinh nghiệm về các quy định của địa phương. Ví dụ, các quốc gia châu Á như Nhật Bản, Đài Loan (Trung Quốc) nằm gần Vành đai lửa Thái Bình Dương và giáp ranh với Thái Bình Dương nên khi tiến hành khai thác năng lượng điện gió ở vùng biển này, các dự án luôn có những yêu cầu nhất định về nền tảng địa chấn, sức gió và sóng.

HỖ TRỢ TÀI CHÍNH VÀ CƠ SỞ HẠ TẦNG

Hiện nay, các ngân hàng, nhà đầu tư và các tổ chức đã thể hiện sự quan tâm mạnh mẽ đến các dự án năng lượng tái tạo trên toàn khu vực và cộng đồng đầu tư ở châu Á. Singapore, với tư cách là một trung tâm đầu tư khu vực, có thể thu hút thêm kiến thức chuyên môn từ nhiều đối tác tài chính đa dạng, từ các ngân hàng phát triển đa phương đến các công ty tư nhân. Một ví dụ là, Clime Capital có trụ sở tại Singapore, nơi quản lý các khoản đầu tư vào năng lượng sạch hiện đang hỗ trợ một nghiên

▼ Phát triển điện gió ngoài khơi

Ảnh: dcc.gov.vn

cứ có tính khả thi cao nhằm phát triển 3GW năng lượng gió ngoài khơi ở Philippines. Các quỹ đầu tư cũng có thể hỗ trợ các dự án riêng lẻ với tư cách là nhà đầu tư chủ chốt bên cạnh nhà thầu chính. Tất cả điều này làm tăng thêm khả năng tài chính, phân tán gánh nặng ra ngoài khu vực công và cho phép các nhà tài trợ vốn cổ phần quay vòng vốn của họ.

Chuyên gia về trang trại gió Đan Mạch Orsted đang tìm cách phát triển một số dự án gió ngoài khơi có công suất vài gigawatt tại Việt Nam vào năm 2030. Trong khi đó, đối tác cơ sở hạ tầng Copenhagen, Nexif Energy có trụ sở tại Singapore và các công ty khác cũng tham gia vào lĩnh vực này. Hệ sinh thái gió ngoài khơi đang phát triển ở châu Á cũng có thể mang lại lợi ích cho Đông Nam Á.

Ví dụ, các cảng ở miền nam Đài Loan có thể hỗ trợ các tuabin được lắp đặt ngoài khơi phía bắc Philippines, cách đó chưa đầy 250km. Đông Nam Á cũng có nhiều nhà thầu hàng hải chuyên nghiệp, có thể thích ứng với việc lắp đặt và bảo trì tuabin, đồng thời, cơ sở hạ tầng cảng hiện đại sẽ rất quan trọng đối với các yêu cầu bảo trì liên tục. Hiện nay đã có một số doanh nghiệp hàng hải hàng đầu của Singapore đầu tư vào tàu gió ngoài khơi và các thiết bị điện liên quan.

Mỗi dự án năng lượng đều khác nhau và tất cả đều phức tạp. Nhưng tinh thần kinh doanh của châu Á, khả năng tiếp cận tài chính và quy mô cơ

hội là nền tảng vững chắc cho quá trình chuyển đổi năng lượng. Với các điều kiện phù hợp, ngành điện gió ngoài khơi có thể giúp châu Á vạch ra lộ trình hướng tới một tương lai ít cac-bon ■

Nguồn: DCC (Tổng hợp)

HỘI NGHỊ THƯỢNG ĐỈNH THAM VỌNG KHÍ HẬU: LIÊN HỢP QUỐC ĐỀ XUẤT GIẢI PHÁP CHỐNG BIẾN ĐỔI KHÍ HẬU

▼ Ấn Độ triển khai các biện pháp bảo vệ bờ biển do mực nước biển dâng cao

Ảnh: baotainguyenmoitruong.vn

Tại Hội nghị thượng đỉnh tham vọng khí hậu diễn ra trong khuôn khổ Tuần lễ cấp cao khóa họp thứ 78 Đại hội đồng Liên hợp quốc (từ ngày 18 - 26 tháng 9 năm 2023) ở thành phố New York, Mỹ, Liên hợp quốc (LHQ) đã đưa ra nhiều giải pháp nhằm ứng phó với biến đổi khí hậu, đặc biệt là tình trạng mực nước biển dâng cao.

Chủ tịch Đại hội đồng LHQ Dennis Francis vừa cảnh báo mặc dù các quốc đảo nhỏ dễ bị tổn thương nhất trước mực nước biển dâng cao nhưng phạm vi của những quốc gia bị ảnh hưởng còn rộng hơn nhiều. Phát biểu tại Hội nghị thượng đỉnh tham vọng khí hậu, Chủ tịch Đại hội đồng LHQ, ông Dennis Francis - một nhà ngoại giao kỳ cựu đến từ Trinidad và Tobago cho biết ông quyết tâm đảm bảo vấn đề trên nhận được sự quan tâm xứng đáng trong nhiệm kỳ của ông.

MỰC NƯỚC BIỂN DÂNG LÀ VẤN ĐỀ KHÔNG CỦA RIÊNG AI

Trong bối cảnh cuộc khủng hoảng khí hậu đang diễn ra nhanh chóng, nhu cầu về các cách tiếp cận toàn diện và sáng tạo hơn để làm chậm biến đổi khí hậu, bao gồm cả nước biển dâng, đã gây được tiếng vang trong suốt Tuần lễ cấp cao của Đại hội đồng LHQ, đặc biệt là tại Hội nghị thượng đỉnh tham

vọng khí hậu.

Đối với nhiều quốc gia, đặc biệt là các quốc đảo nhỏ đang phát triển, vấn đề hiện tại về biến đổi khí hậu, đặc biệt là nước biển dâng là một mối đe dọa hiện hữu. “Đây không phải là suy đoán hay cường điệu quá mức. Đó là sự thật”, ông Francis giải thích.

Dẫn số liệu của Ủy ban liên chính phủ về biến đổi khí hậu (IPCC), ông Francis cho biết IPCC ước tính trong điều kiện hiện tại, mực nước biển trung bình toàn cầu có khả năng tăng từ 8 đến 29cm vào năm 2030, trong đó các khu vực xích đạo phải hứng chịu nhiều nhất. Sự gia tăng chủ yếu là do sự giãn nở nhiệt, trầm trọng hơn do sự tan chảy của sông băng trên núi và chỏm băng, với mức tăng tiếp theo được dự đoán lên tới 70cm vào năm 2070. Mực nước biển dâng cao tạo ra các hiện tượng thời tiết cực đoan từng xảy ra mỗi thế kỷ một lần có thể trở thành hiện tượng thường niên vào cuối thế kỷ này.

Ông Francis cảnh báo con số đáng kinh ngạc là 900 triệu người sống ở các vùng ven biển có nguy cơ mất nhà cửa do mực nước biển dâng cao và hậu quả khác của biến đổi khí hậu, đáng chú ý vấn đề này có thể còn trầm trọng hơn. Theo ông, không ai có thể tránh khỏi một thảm họa tiềm ẩn, các vùng đồng bằng sông màu mỡ như Mississippi, Mekong và Nile - vựa lúa mì của thế giới - đang chìm xuống.

Ngoài những ảnh hưởng nặng nề đến sinh kế và cộng đồng, mực nước biển dâng còn gây ra những tác động nghiêm trọng hơn đến các khía cạnh về môi trường, pháp lý, chính trị, kỹ thuật, kinh tế, văn hóa và nhân quyền.

Ông Francis cùng các nhà lãnh đạo có mặt tại hội nghị cảnh báo: “Chúng ta không chỉ có nguy cơ mất đất mà có thể còn mất cả di sản văn hóa và lịch sử phong phú của những hòn đảo và khu vực đã giúp hình thành bản sắc của người dân”.

Ông kêu gọi các nhà lãnh đạo hãy nâng cao “tham vọng chung” của họ và thực hiện những hành động rất cần thiết, đồng thời đưa vấn đề này vào chương trình nghị sự tại Hội nghị COP28 diễn ra ngày 30 tháng 11 năm 2023 và Hội nghị các quốc gia đang phát triển ở các đảo nhỏ (SIDS) dự kiến diễn ra vào năm 2024.

TÌM GIẢI PHÁP CHỐNG BIẾN ĐỔI KHÍ HẬU

Phát biểu mở đầu Hội nghị thượng đỉnh tham vọng khí hậu, Tổng Thư ký LHQ Antonio Guterres cho biết: “Nhân loại đã mở ra cánh cửa địa ngục” khi tiếp tục trì hoãn giải quyết các vấn đề khí hậu. Sức nóng khủng khiếp đang gây ra những hậu quả nghiêm trọng - nông dân đang chứng kiến mùa màng bị lũ lụt cuốn trôi, nhiệt độ tăng cao kéo theo dịch bệnh và cháy rừng diễn ra khắp nơi khiến hàng nghìn người phải sơ tán”.

“Nếu không có hành động sớm, nhiệt độ toàn cầu có thể nhanh chóng tăng đến 2,8°C - đồng nghĩa rằng thế giới sẽ bất ổn và nguy hiểm hơn. Tuy nhiên, các nhà lãnh đạo vẫn có thể thay đổi tương lai, chúng ta vẫn có thể khống chế mức tăng nhiệt toàn cầu ở mức 1,5°C” - ông Guterres cho biết thêm.

Nhắc đến nguyên nhân dẫn đến tình trạng biến đổi khí hậu, người đứng đầu LHQ cho rằng tốc độ chuyển đổi từ nhiên liệu hóa thạch sang nhiên liệu tái tạo vẫn còn rất chậm. Do đó, các quốc gia cần phải có các cam kết quy mô hơn về mức giảm phát thải nhà kính hướng tới mục tiêu giữ mức tăng nhiệt độ toàn cầu ở 1,5°C. Đặc biệt, những quốc gia hiện đang phát thải nhiều nhất phải là các nước dẫn

đầu nỗ lực này, với mốc thời gian được đưa ra là các nước phát triển đạt mức phát thải ròng bằng “0” muộn nhất trước năm 2040 và các nền kinh tế đang phát triển là trước năm 2050.

Không chỉ đề cập đến các giải pháp ứng phó với mực nước biển dâng cao, tại Hội nghị thượng đỉnh tham vọng khí hậu, LHQ cũng kêu gọi các biện pháp để vượt qua khủng hoảng khí hậu. Ông Guterres đã đề xuất Hiệp ước Đoàn kết Khí hậu và kêu gọi các nước giàu hỗ trợ các nền kinh tế mới nổi để họ có thể vượt qua khủng hoảng. Giống như Thỏa thuận Paris 2015, nội dung của hiệp ước này sẽ bao gồm điều khoản yêu cầu các nước phát thải lớn nỗ lực hơn nữa để cắt giảm lượng khí thải và giúp các nước nghèo hơn đạt mục tiêu khí hậu. Việc thất bại trong việc đạt mục tiêu này, ông cho rằng sẽ là hồi kết cho cả thế giới.

Tổng thư ký LHQ cũng đề cập đến công lý về khí hậu. LHQ mong muốn xây dựng một chương trình tăng tốc, để thúc đẩy các chính phủ “tiến nhanh hơn về phía trước” và giúp càng nhiều nước phát triển đạt mức phát thải ròng bằng “0” trước năm 2040 càng tốt, cũng như càng nhiều nước đang phát triển đạt mục tiêu trước năm 2050 càng tốt. “Điều quan trọng là phải đảm bảo sự chia sẻ công bằng về trách nhiệm giữa các quốc gia. Các nước nghèo có quyền tức giận khi họ phải gánh chịu hậu quả khí hậu từ các nước giàu hơn” - ông Guterres cho biết.

Ông đề xuất thiết lập một hệ thống cảnh báo sớm với quy mô toàn cầu cho tất cả mọi người. Quan chức LHQ khẳng định mọi người trên trái đất phải được bảo vệ bởi hệ thống cảnh báo sớm vào năm 2027, theo kế hoạch được đưa ra vào tháng 11 năm 2022. Vào thời điểm đó, LHQ cho hay khoảng một nửa thế giới thiếu hệ thống cảnh báo sớm đa mối nguy hiểm và các quốc gia có hệ thống cảnh báo sớm hạn chế có tỉ lệ dân số tử vong do thảm họa cao gấp 8 lần so với các nước có phạm vi cảnh báo cao hơn ■

Nguồn: Tổng hợp từ UN News

TRẺ EM CHÂU PHI CHỊU TÁC ĐỘNG NẶNG NỀ CỦA BIẾN ĐỔI KHÍ HẬU

▼ Trẻ em ở châu Phi là một trong những đối tượng dễ bị ảnh hưởng nhất bởi biến đổi khí hậu

Ảnh: UNICEF

Quỹ Nhi đồng LHQ (UNICEF) vừa công bố báo cáo cho thấy trẻ em ở châu Phi là một trong những đối tượng có nguy cơ cao nhất chịu tác động của biến đổi khí hậu (BĐKH) nhưng các em đang thiếu nguồn tài trợ cần thiết để giúp thích nghi, sống sót và ứng phó với cuộc khủng hoảng này.

Báo cáo được công bố khi các nhà lãnh đạo chuẩn bị tham dự Hội nghị thượng đỉnh về khí hậu châu Phi, diễn ra tại Nairobi, Kenya.

TĂNG CƯỜNG TÀI TRỢ

Theo báo cáo, trẻ em ở 48 trong số 49 quốc gia châu Phi có nguy cơ cao hoặc rất cao trước tác động của BĐKH, dựa trên mức độ phơi nhiễm và tính dễ bị tổn thương trước bão, sóng nhiệt, các cú sốc về khí hậu và môi trường khác cũng như khả năng tiếp cận các dịch vụ thiết yếu. Những người sống ở Cộng hòa Trung Phi, Chad, Nigeria, Guinea, Somalia và Guinea-Bissau có nguy cơ cao nhất.

Tuy nhiên, chỉ có 2,4% nguồn tài trợ khí hậu toàn cầu hướng đến trẻ em, với giá trị trung bình chỉ 71 triệu USD mỗi năm.

Bà Lieke van de Wiel - Phó Giám đốc UNICEF khu vực Đông và Nam Phi cho biết: “Rõ ràng là những thành viên nhỏ tuổi nhất của xã hội châu Phi đang phải gánh chịu những tác động khắc nghiệt của BĐKH. Cần có sự tập trung tài trợ mạnh mẽ hơn cho nhóm này để trang bị cho các em trong việc

đối mặt với những gián đoạn do khí hậu gây ra trong cuộc sống”.

UNICEF cho biết trẻ em dễ bị tổn thương hơn người lớn trước tác động của BĐKH. Về mặt thể chất, trẻ có khả năng chống chịu và sống sót thấp trước các mối nguy hiểm như lũ lụt, hạn hán, bão và sóng nhiệt và dễ bị tổn thương về mặt sinh lý hơn trước các chất độc hại như chì và các dạng ô nhiễm khác.

Hơn nữa, những thách thức trong việc đảm bảo khả năng tiếp cận các dịch vụ có chất lượng trong các lĩnh vực như sức khỏe và dinh dưỡng; nước, vệ sinh và giáo dục cũng làm tăng tính dễ bị tổn thương của các em.

Ngoài ra, trẻ em và thanh thiếu niên đóng vai trò quan trọng trong việc thúc đẩy sự thay đổi và tính bền vững lâu dài, do đó, các em phải là một phần của các giải pháp khí hậu, bao gồm cả chính sách và tài chính.

HỖ TRỢ KHẢ NĂNG PHỤC HỒI CỦA CỘNG ĐỒNG

Trong khi đó, UNICEF và Chương trình Môi trường LHQ (UNEP) đang phối hợp triển khai nhiều dự án nhằm chứng minh các cộng đồng châu Phi có thể trở nên kiên cường hơn trước BĐKH như thế nào. Trong đó, một chương trình do UNICEF và các đối tác ở khu vực Sahel điều hành tập trung vào hành động trong 5 lĩnh vực, bao gồm: các dịch

vụ y tế, dinh dưỡng, nước, giáo dục và bảo vệ.

Cộng đồng được trao quyền để giảm thiểu tác động của các sự kiện thời tiết liên quan đến khí hậu và quản lý rủi ro còn sót lại thông qua việc lập kế hoạch có sự tham gia và cung cấp dịch vụ toàn diện. Bên cạnh đó, ít nhất 3 triệu người dễ bị tổn thương, đa số là trẻ em, hiện đã được tiếp cận với các dịch vụ thiết yếu, đặc biệt là trong các thảm họa liên quan đến khí hậu.

Tại Đông Phi, chương trình của UNEP ở Tanzania đặt mục tiêu giảm tác động có hại của mực nước biển dâng lên cơ sở hạ tầng bằng cách đầu tư vào đê biển, khôi phục rừng ngập mặn và xây dựng hệ thống thu nước mưa... Nhờ đó, các cộng đồng ven biển hiện có khả năng ứng phó tốt hơn với hiện tượng mực nước biển dâng cao. Chương trình cũng giúp cải thiện sức khỏe của người dân thông qua việc tiếp cận nguồn nước sạch và an toàn.

Tại Hội nghị thượng đỉnh về Khí hậu châu Phi diễn ra từ ngày 4 - 6 tháng 9 năm 2023, các nhà lãnh đạo trên khắp lục địa châu Phi đã nhấn mạnh sự cần thiết phải tăng cường đầu tư vào hành động vì khí hậu. Hội nghị diễn ra trong Tuần lễ Khí hậu châu Phi, một sự kiện thường niên quy tụ đại diện các chính phủ, doanh nghiệp, tổ chức quốc tế và xã hội dân sự.

Tổ chức Di cư Quốc tế (IOM) cho biết Hội nghị này là một cơ hội chưa từng có để giải quyết các tác động ngày càng tăng của BĐKH đối với vấn đề di cư ở châu Phi.

Năm 2022, hơn 7,5 triệu lượt người di dời do thảm họa nội bộ trên lục địa này. Dẫn báo cáo năm

2021, IOM cảnh báo nếu không có hành động hiệu quả và bền vững về khí hậu, sẽ có tới 105 triệu người ở châu Phi có thể trở thành người di cư trong nước vào cuối năm nay.

Tổng Giám đốc IOM Amy Pope nhấn mạnh: “Chúng ta đã chính thức bước vào kỷ nguyên di cư vì khí hậu, do vậy cần phải có các giải pháp cấp bách” ■

Nguồn: DCC (Tổng hợp)

TIN KHOA HỌC - CÔNG NGHỆ

▼ Mô hình trang trại biển nổi

TRANG TRẠI NỔI: GIẢI PHÁP ĐẢM BẢO LƯƠNG THỰC VÀ NGUỒN NƯỚC NGỌT CHO THẾ GIỚI VÀO NĂM 2050

Mặt trời và biển đang được khai thác trong một dự án nhằm tạo ra các trang trại biển nổi trên đại dương có thể sản xuất nước ngọt để uống và phục vụ nông nghiệp.

Lần đầu tiên trên thế giới, các nhà nghiên cứu của Đại học Nam Australia đã thiết kế một hệ thống chạy bằng năng lượng mặt trời tự duy trì, làm bay hơi nước biển và tái chế thành nước ngọt, trồng trọt mà không cần sự tham gia của con người. Nó có thể giúp giải quyết tình trạng thiếu nước ngọt và lương

thực trên toàn cầu trong những thập kỷ tới, với dân số thế giới dự kiến sẽ đạt 10 tỷ người vào năm 2050.

Giáo sư Haolan Xu và Tiến sĩ Gary Owens từ Viện Công nghiệp Tương lai của UniSA đã phát triển trang trại nổi trên biển được tạo thành từ hai buồng: lớp trên giống như nhà kính và buồng thu hoạch nước phía dưới.

Theo Giáo sư Haolan Xu, hệ thống chỉ được cung cấp năng lượng bằng ánh sáng mặt trời và có một số lợi thế so với các thiết kế trang trại biển sử dụng năng

lượng mặt trời khác hiện đang được thử nghiệm.

Các trang trại nổi, nơi các tấm quang điện truyền thống thu điện để cung cấp năng lượng cho các thiết bị khử muối thông thường, cũng đã được đề xuất nhưng chúng tiêu tốn nhiều năng lượng và tổn chi phí để duy trì.

Trong thiết kế mới này, sự phân bố theo chiều đứng của thiết bị bay hơi và buồng tăng trưởng giúp giảm diện tích tổng thể của thiết bị, tối đa hóa diện tích sản xuất thực phẩm. Nó hoàn toàn tự động, chi phí thấp và cực kỳ dễ vận hành, chỉ sử dụng năng lượng mặt trời và nước biển để sản xuất nước sạch và trồng trọt.

Nguyên mẫu hiện tại có thể sẽ được sửa đổi để tạo ra sản lượng lớn hơn, sử dụng vật liệu chi phí thấp như rơm rạ phế thải, để khiến thiết bị vận hành thậm chí còn rẻ hơn. Các nhà nghiên cứu đã chỉ ra rằng nước tái chế được sản xuất theo cách này đủ tinh khiết để uống và có ít độ mặn hơn so với Hướng dẫn của Tổ chức Y tế Thế giới đối với nước uống. Liên hợp quốc ước tính đến năm 2050, khoảng 2,4 tỷ người có thể bị thiếu nước. Trong cùng thời kỳ, nguồn cung cấp nước tưới nông nghiệp toàn cầu dự kiến sẽ giảm khoảng 19%.

Tiến sĩ Owens cho biết: “Nước ngọt chỉ chiếm 2,5% lượng nước trên thế giới và hầu hết lượng nước này không thể tiếp cận được vì nó bị mắc kẹt trong sông băng, chỏm băng hoặc nằm sâu dưới lòng đất. Nhu cầu nước ngọt ngày càng tăng do sự

gia tăng dân số và biến đổi khí hậu”.

Thực tế là 97,5% lượng nước trên thế giới nằm trong các đại dương, do đó cần có giải pháp để khai thác nước biển và năng lượng mặt trời nhằm giải quyết tình trạng thiếu nước, lương thực và đất nông nghiệp ngày càng gia tăng trên toàn cầu. Nếu áp dụng thành công công nghệ này, chúng ta có thể cải thiện sức khỏe và phúc lợi của hàng tỷ người trên toàn cầu ■

Nguồn: DCC (Tổng hợp)

BỂ NƯỚC BIỂN NUÔI TẢO GIỮ SA MẠC SAHARA

▼ Cơ sở thí điểm nuôi trồng vi tảo tại Akhfenir, miền nam Morocco

Công ty Brilliant Planet, có trụ sở tại London, thuê 6.100 ha đất ở thị trấn ven biển Akhfenir, miền nam Morocco, nằm giữa Đại Tây Dương (phía bắc) và sa mạc Sahara (phía nam). Khu đất này đang được sử dụng để nuôi tảo. Tảo giúp hấp thụ CO₂ trong khí quyển và thải ra oxy thông qua quá trình quang hợp.

Brilliant Planet đã phát triển một phương pháp trồng tảo với tốc độ rất nhanh, bắt đầu từ cốc thủy tinh trong phòng thí nghiệm và kết thúc ở những bể nước biển rộng 12.000m². CEO của Brilliant Planet, Adam Taylor cho biết quá trình này mô phỏng hiện tượng tảo nở hoa tự nhiên (tảo sinh sản nhanh làm nước đổi màu) và một ống nghiệm tảo có thể nhân lên để lấp đầy 16 bể khổng lồ, tương đương với 77 bể bơi kích thước Olympic chỉ trong 30 ngày.

Tảo được lấy ra khỏi nước, sau đó bơm lên một tòa tháp cao 10 tầng và phun vào không khí ngoài sa mạc. Trong quá trình rơi xuống đất kéo dài khoảng 30 giây, không khí nóng làm khô sinh khối, để lại những mảnh tảo siêu mịn. Các chuyên gia có thể thu thập chúng rồi đem cô lập lượng các-bon mà chúng chứa đựng suốt hàng nghìn năm.

“Các giải pháp dựa vào tự nhiên là cách tuyệt vời để loại bỏ các-bon”, Taylor nói. Ông cho rằng sa mạc là môi trường chưa được khai thác đúng mức. “Không tốn nhiều tiền để thuê sa mạc và chính quyền cũng rất nhiệt tình với các hoạt động kinh tế. Hơn nữa, bạn không phải cạnh tranh với trang trại hay

rừng cây, bạn ở nơi xa xôi hẻo lánh và không làm phiền mọi người”.

Taylor khẳng định giải pháp của Brilliant Planet có thể loại bỏ vĩnh viễn lượng CO₂ nhiều gấp 30 lần một khu rừng điển hình ở châu Âu với cùng diện tích. Kỹ sư môi trường Fatna Ikrame El Fanne, nhà đồng sáng lập tổ chức Youth For Climate Morocco, đánh giá đây là một phương pháp hứa hẹn nhưng vẫn tỏ ra thận trọng.

“Sản xuất vi tảo trên quy mô lớn có thể gây hại cho hệ sinh thái địa phương, làm cạn nguồn nước và thay đổi môi trường sống. Phải tuân thủ đúng quy định, có những phương pháp quản lý đất bền vững, tiêu thụ nước hiệu quả, phục hồi sinh thái, có sự tham gia của cộng đồng và giám sát liên tục”, El Fanne nói.

Địa điểm thí điểm của Brilliant Planet có diện tích 3ha, dự kiến phát triển thành cơ sở rộng 30ha tại Akhfenir vào năm tới. Công ty cũng lên kế hoạch xây một trang trại rộng 200ha, tiếp đến là 1.000ha tại đây.

Brilliant Planet đã nhận được hơn 26 triệu USD tiền đầu tư tính đến nay. Mục tiêu của công ty là loại bỏ 1 triệu tấn CO₂ mỗi năm vào cuối thập kỷ này, tương đương lượng khí thải hàng năm của 217.000 ô tô. Taylor cho biết điều này đòi hỏi diện tích triển khai 10.000ha trên nhiều địa điểm và số tiền đầu tư khoảng 1 tỷ USD ■

Nguồn: DCC (Tổng hợp)